UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

IOAN. PETRI || MAFFEII,|| BERGOMATIS,|| E SOCIETATE || IESV,|| HISTORIARVM || INDICARVM || LIBRI XVI.|| SELECTARVM, ITEM, EX || INDIA EPISTOLARVM || LIBRI IV.||

Maffei, Giovanni Pietro

Coloniae Agrippinae, Anno M.D.XC.

VD16 M 105

Quædam de Ignatio mira. Cap. XIV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-64627

Visual Library

luntate vehementer incubuit. Nec Germaniæ [illegible]
ſed cæterarum quoque gentium pueros & adoleſ[illegible]
Ignatius, pijs ac liberalibus diſciplinis imbuendos [illegible]
vnam expeditiſſimam emendandi generis humani [illegible]
nem ducebat eſſe) per ſe ſuoſque admonendum [illegible]
no ſuſcepit: atque ob id ipſum, gymnaſia [illegible]
infimi ac ſummi gratis erudirentur, [illegible]
ſed etiam toto pæne terrarum orbe [illegible]
adhibita cura, vt ne quid profeſſores noſtri, [illegible]
cutum & plauſibile afferrent peregrin[illegible]
tis, nedum ab orthodoxa fide abhorrens, [illegible]
gulis quæſtionibus celeberrima quæque & [illegible]
ma doctorum placita ſequerentur.

Quædam de Ignatio mira. Ca. XIV.

PRAETER ea quæ [illegible]
bris Ignatio diuinitus [illegible]
mus, nō pauca de [illegible]
prædicantur: quorum [illegible]
hoc loco exponere [illegible]
conuerſione, Hieroſolymam [illegible]
dum Barcinone [illegible]
ctat, interea diuinam rem, ſacras conciones [illegible]
gionis officia quàm accuratiſſimè [illegible]
Accidit autem aliquando, vt cùm [illegible]
Dei audiret: conſpicata hominem [illegible]
peregrini habitu fœci plebis immiſſum, [illegible]
ſit eius caput ac faciem eximio quodam [illegible]
dentem, idque tanta ſua cum animi [illegible]
quam inuita ac repugnans modeſtia [illegible]
eo aſpectu oculos nulla ratione poſſet [illegible]
concione dimiſſa, nihil ei fuit antiquius, [illegible]
ti permiſſu, peregrinum per idoneos [illegible]
conquiſitum hoſpitio acciperet. qui [illegible]
percunctantibus illis, quis aut cuias eſſet, [illegible]
Hieroſolymam dixit, neque de ſe ipſo [illegible]
didit: verumenimuerò ſermonem de [illegible]
ſtituens, omnes qui aderant, cœleſti quadam [illegible]

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ſtitiaque perfudit. Qua re vehementius etiam permoti, operam dedêre, vt nobilis quidam vir, ipſorum propinquus, in Italiam traiecturus, vnà cum Ignatio cōſcenderet, rati, nauigiū vtique tali vectore perire non poſſe; neque eos fefellit opinio: ſiquidem alia nauis, cùm eodem ferè tempore vela feciſſet, non longè à portu vi tempeſtatis abſorpta eſt; at verò qua Ignatius vehebatur, celerrimo curſu Caietam incolumis tenuit. poſt reuerſionem verò, dū Barcinone, vt initio dictum eſt, Grammaticæ rudimentis operam dat, res accidit ad viri ſanctitatem illuſtrandam haud leuis momenti. In parœcia beatæ MARIAE, cui à Mari cognomen eſt, ad plateam Lullianam, Lyſſani duo fratres de patrimonio diutius litigauerant. Ac deniq; à iudicibus lata ſententia, is qui cauſſa ceciderat, præ nimio dolore ad vltimam deſperationem redactus, impulſu dæmonis è cubiculi trabe laqueo ſe ſuſpendit: ea re cognita vicini ad terrum illud ſpectaculum confluunt, mirantes hominis facinus, miſerantes inſaniam. Id ſimulatque Ignatius audiuit, confeſtim aduolat, pendentem ex infelici tigillo reſtem præcidit, hominem vel cadauer potius collocari iubet in lectulo. deinde ſeorſum nixus genibus pro ſalute ipſius Deum orare non ſine lacrymis inſtitit. Res mira. deprecante Ignatio, cunctis qui aderant in lectulum obuerſis, & exſpectatione ſuſpenſis; miſer ille repente ſuſtulit oculos, vociſque vſum eatenus dūtaxat recepit, quoad accito celeriter in id ſacerdoti peccata ritè cōfeſſus, ac ſcelerum expiatus, animam è Tartari faucibus ereptam Domino reddidit. cuius rei fama totam vrbem, fineſque eius magna cum omnium admiratione peruaſit; & ſuperſunt hodie, qui meminerint: à quibus ego id ipſum Barcinone diligenter quæſiui. Ac multo poſt, Romæ, conſtituta iam Societate aliud non minus mirū Ignatio contigit. Cū Alexādro Petronio, cuius ante meminimꝰ, medico & philoſopho inſigni, magnum vſum amicitiamq; contraxerat. Ad eum ægrotum aliquando viciſſim ipſe, viſendi cauſſa cùm adijſſet, quamq̃ alieno tum tempore, tamen pro familiaritate à domeſticis introdu-

ſtus, occluſis feneſtris in lectulo quieſcentem inueni-
ex tenebris ratus hominem ſopori ſeſe dediſſe, [illegible]
veſtigio tacitus adrepens, puluino ſenſim aſſedit. [illegible]
hilominus Alexāder è ſomno excitatus, [illegible]
citatem vxorē inclamans: Quis nouus hic ſplendor, [illegible]
tanta, inquit, lux cubiculum complet? Atilla [illegible]
id quod erat, vnum Ignatium introiſſe reſpondit. [illegible]
Alexander, homo grauis & prudens, non [illegible]
mento viri ſanctitatem interpretatus, ex eo [illegible]
tamquam humano faſtigio celſiorem, magna [illegible]
ſuſpexit: totamque deinde rem ipſe mihi [illegible]
poſuit. Pariſijs, Michael quidam Hiſpanus, [illegible]
deinde falſæ criminationis miniſtrū in [illegible]
ximus, impatienter ferens patronum ſuum [illegible]
Xauerium è medio honorum curſu ad [illegible]
tatis Chriſtianæ traductum fuiſſe, ita [illegible]
vtpote eius rei auctorem, interficere om[illegible]
cumque in hoſpitium ipſius vltrò inuaſiſſe, [illegible]
gladio ſcalas furibundus aſcenderet, diuina [illegible]
ce perterritus: Quò tendis infelix? retulit [illegible]
rem conſcientia victus poſtmodū ipſe [illegible]
no à virginis partu M. D. LIV. Rodulph[illegible]
lis opera, Societatis collegium ad Lau[illegible]
ſtitutum eſt; acciditque, vt domus noſtri [illegible]
attributa, lemurū terroribus, & faunorū [illegible]
dum eſſet infeſta. cumque, noctu præſertim, [illegible]
modò illi detractis è cubiculi ſtragulis, [illegible]
dā cachinno excitati per cæcas tenebras [illegible]
cam peſtem auertendam multa nequicquam [illegible]
nique per epiſtolam ad ſacrificia & preces [illegible]
quā ad ſacram anchoram cōmuni conſenſu [illegible]
Ille re cognita, Deū attentè precatus, [illegible]
no eſſent animo, Diuino præſidio freti (qu[illegible]
cerat ipſe non ſemel) dæmonū terricula[illegible]
cerent. Mirum dictu, recitatis litteris, om[illegible]
ea moleſtia ſpectrisque non modò in præſen[illegible]
iam in poſterum liberati ſunt. Cùm [illegible]
corpus exequiarum cauſſa iaceret in feretro, [illegible]

quædam Romana, filiam ſtrumis iamdiu laborantem, quam arte nulla medici ſanare valuerant, ad oſculandas mortui manus admouere vehementer optabat, certam ex eo contactu, filiæ valetudinem ſibi pollicita: ſed cùm præ turba, impetu ſæpe capto puella numquam ad feretrum accedere potuiſſet, denique mater, quippe quam filiæ caritas valentiorem audacioremq; reddebat, non ante deſtitit, quàm ex Ignatij veſtimentis fruſtulũ adepta eſt. id fruſtulum virginis collo ſimul atque alligatum; velut præſenti numinis ope morbus euanuit: cuius miraculi rumor cunctis, vt par eſt, admirantibus longè lateq; manauit. Ac ne prophetiæ quidem inſigni dono caruiſſe putandus Ignatius eſt, ſiquidem aliqua partim abdita aperuit; partim longè à cõſpectu remota mõſtrauit; partim etiam multo poſt futura, ſine vllo errore prædixit. In ijs Barcinone Ignatium maximè coluêre, ac præcipuum ex eius conſuetudine & monitis fructum vtilitatemq; cepêre, vidua quædam fuit nomine Agnes, e Paſchala familia. hæc cùm cætera caritate Ignatium adiuuit, eiuſque ſuſtentauit inopiam, tum Pariſios proficiſcentem, ad vſque templum S. Andreæ tria millia ab vrbe paſſuum, officij cauſſa proſecuta eſt vnà cum Ioãne filio, optima ſpe ſummæ virtutis ac pietatis adoleſcẽtulo. Hunc in digreſſu cùm oſcularetur Ignatius, eique præcepta in reliquam vitam paterna daret: Cur, inquit ille, cum alij abs te exculti, tuiſque monitis incitati, vel CHRISTI conſilia ſint ſequuti, vel certè in virtute magnos progreſſus effecerint, me vnum, parens optime, rudem informemque deſtituis? quid miſero mihi te abſente futurum eſt? Atqui bono animo eſto fili, reſpondit Ignatius, nequaquam tibi deerit exercendæ patientiæ, deque DEO bene merendi materies. namque vbi adoleueris, vxorem duces, multiſque incommodis affictaberis, quæ te ſolui delicijs, & in auxilio diuino implorando torpere minimè patientur. Neque abfuit dicto fides. ſiquidem poſt aliquot annos nam cõtracto matrimonio multos ſuſcepit liberos; cumque haud ita diues eſſet, debitorum fraude quibus non

exiguam pecuniæ ſummam crediderat,
naufragium fecit, hodieque confecta iam ætate
ſeque familiamq; ſuam quotidianis laboribus
ſtentat. Eius deinde Agnetis mortem Baronum
ſimè obitam, Romæ Dei monitu præſenſit Ignatius,
litteræ Antonij Araozij qui morienti viduæ
hil ei ſuper illa re noui poſtmodum attulerunt. Quidam
haud ita pridem in Societate verſatus, cum
ſibi munere tanta moleſtia afficeretur,
pere vix poſſet, ac de repetendo ſæculo cogitaret,
tius rem diuinitus odoratus, adoleſcentem
peſta è lectulo vocari ad ſe iuſſit, alioqui
ſitatibus mirum in modum parcere ſolitus.
mo valdè perturbato veniſſet; ficta perſona
eodem Ignatius, ſi quis hac vel illa tentatione
tur, quidnam ei conſilij daturus eſſet?
mocinationem omnes illi obſtupeſcenti
nimi receſſus ac latebras patefecit ſimul,
nes admirabili dexteritate ſedauit. eodem
officio erga alios quoq; multos pari perſpicacitate
functus eſt, qui cùm ſuos morbos propter
perire non poſſent, vltrò ijs ipſemet ante
genus ægritudinis, & cauſſas detegebat.
& Laine comitibus, dum ex voto finem
exſpectat, cæteris item Patribus ob id ipſum
tione diſperſis, repente affertur, Simonem
Baſſani, grauiſſima febri correptum, in extremo
vitæ diſcrimine. quo nuntio perculſus Ignatius,
ſe quoque febricula teneretur, tamen illico
cobi Lainis qui grauius laborabat, cura ipſi
demandata, ſequente Fabro ſe pedes in viam
que die paſſuum octodecim fere millia
dem celeritate, vt præcedentem vix Faber
ſet. Cumque ex itinere, de Simone ſolicitus,
ſa paululum è ſemita diuertiſſet, ſupplicatione
ſenſit auditas preces: atque ad Fabrum rediens
affirmauit, Simonem è morbo euaſurum.
venit, arctè complexus hominem læta

certam ſanitatem expectare iuſſit. Nec ſanè fruſtra: quan
doquidem Simon paulo poſt, contra omnium opinio-
nem priſtinæ valetudini redditus eſt: atque id beneficiũ
hodieque ſecundum Deum Ignatio ſeſe acceptum re-
ferre teſtatur. Haud longè à Baſſani mœnibus loco edi-
to templum cernitur beati Martyris Viti, ex quo in ſub-
iectam conuallem deſpectus eſt cum cætero cultu vi-
lendam, tum crebris aquarum è Medoaco amne deriua-
tionibus. Id templum eo tempore tuebatur ſolitarius
quidam, Antonius nomine, vir doctrinarum expers &
idiota quidem ille, verumtamen ſeuerus, & grauis, & ip-
ſo totius corporis atque oris habitu venerabilis; ac pro-
inde apud illas gentes magna virtutis & ſanctitatis opi-
nione. Is Ignatium nihil inſigne præſeferentem, elato
ſupercilio (vt ipſe poſtea fatebatur) contemnere apud ſe
cæpit, ac paruifacere; quoad intentius aliquando ſuppli-
canti demõſtrare dignatus eſt Dominus, qui vir & quã-
tus eſſet Ignatius, quamque multorum adiumento &
ſaluti diuina prouidentia deſtinatus. ex quo ſuam ille te-
meritatem dolenter accuſans, Ignatium ſtudioſè dein
colere atque obſeruare inſtituit. Per eoſdem fortè dies
quidam ex Ignatij ſocijs, partim anachoritæ conſuetu-
dine, partim etiam ipſius loci amœnitate captus, ita co-
gitare cæpit apud ſe; Hem, Ignatij comites, vexatis tan-
to labore, tanta rerum omnium difficultate corporibus,
de animorum inſuper ſalute periclitamur. rarò, quam
extulimus domo, mentem ſpiritumque referimus: ni-
mium pulueris ſordiumque campeſtri hoc opere exer-
citatione colligimus. ac cæteris quidem maior forſan
gratiæ diuinæ fiducia, plus virium fuerit ad obuia quæ-
que ſuperanda: mihi verò meæ infirmitatis præclarè cõ-
ſcio, nonne conducat, procul negotijs tumultibuſque
cæleſtem in terris vitam vnà cum hoc ſancto eremi cul-
tore tranſigere? & abiectis multiplicibus curis vni Deo
vacare? Hæc apud ſe identidem reputanti, occurſabant
ex altera parte Ignatij caritas, dulcedo ſociorum, cepta
communia, datæ dexteræ, & deſerendi nefas. Eiuſmodi
cogitationum æſtibus cùm aliquandiu fluctuaſſet; de-

nique conſultandi cauſſa ad anachoritam ipſum adire conſtituit. ſed nequaquam ceſſit illi res è ſententia. quippe vixdũ extra oppidũ extulerat pedem, cùm ei via ſpectrũ eſt obiectũ, armatus vir, trucibus oculis, ſtricto gladio minitans. Exterruit primò ea ſpecies hominem: deinde impetu capto cùm nihilominus pergeret; iratus ille ac furens in obuium irruere viſus. Tum verò peregrinus haud dubiè terga dat, ac ſine reſpectu in oppidũ redit, mirantibus incolis quòd tam effusè fugienté aſpicerent, nemine perſequente. At ille à præcipiti curſu non ante deſtitit, quàm in ipſius Ignatij diuerſorium ſeſe cũ plena trepidatione coniecit. Cui renidens Pater (quippe rem Deo reuelante cognorat) Siccine titubaſti? inquit, Modicæ fidei, quare dubitaſti? Qua ille interrogatione, & in præſentia valde compunctus, & in poſterum, ne ab inſtituto deficeret, magnopere confirmatus eſt. Cùm Ioannes Codurius, è primis Patribus vnus, è graui morbo in vltimũ vitæ periculum eſſet adductus: ad rem diuinam pro ſocij ſalute faciendam Ignatius ędem ſancti Petri in Monte aureo petijt: cuius & loci, & Apoſtoli, vt iam diximus, præcipua quadā religione tenebatur. cùm ad medium fere perueniſſet pontem Ianiculenſem, qui Siſti pons hodie dicitur; ſublatis intentiſque repente in cœlum oculis, retulit pedem attonito ſimilis; ac deinde conuerſus ad comitem (is erat Baptiſta Viola Parmenſis, ex quo hæc ipſa cognoui) Dominum redeamus, inquit: Codurius noſter migrauit è corpore. Creditus eſt Ignatius in illo ſtupore, & ſyderum intuitu, & repentina reuelatione, vt olim Hozij, ſic tum Codurij animam vidiſſe cœlum intrantem: licet iuſtis fortaſsè de cauſſis de hoc tacuerit, quòd iuſtas item ob cauſſas de illo non tacuerit. at & id ipſum alius aſpexiſſe ferebatur, & ex horarum ratione compertum eſt, eo ipſo temporis momento Codurium exſpiraſſe: & alioqui non fuit, cur amiſſo Coduri cognito exceſſu, domum extemplò reuerteretur, & ad piaculare ſacrum eius cauſa de more faciendum, viâ rectà pergere omitteret. Id autem accidit anno à Virginis partum M. D. XLI, quarto Kalend. Septembris.

bris. Eodem fere loco deinde quiddam aliud accidit
non abſimile. Cùm Stephanus Baroelius Nouocomen-
ſis, qui viuit adhuc, periculoſo morbo implicitus tene-
retur, & cunctis de illius vita ſolicitis, Ignatius pro viri
valetudine in eadem illa quam diximus æde ſancti Petri
in Monte aureo perlitaſſet; in reditu comitem læto vul-
tu compellans (is fuit Petrus Ribadeneria Toletanus,
qui hæc ipſa mandauit litteris) non moriturum ex eo
quidem morbo Stephanum conſtanter aſſeuerauit. nec
vana fuit prædictio: ſiquidem haud ita multo poſt,
ægrotus non ſine magna omnium admiratione conua-
luit. Cùm Patauij noſtris ad gymnaſium & reliqua So-
cietatis munera, ſanctæ Mariæ Magdalenæ templum, &
eius templi vectigalia tribuiſſet Andreas Lipomanus
egregia pietate vir, cuius mentionem antea fecimus; de
adeũda loci poſſeſſione graue certamẽ à nobiliſſimis vi-
ris iniectum eſt. Venetijs tum Laines & Salmeron Socie-
tatis cauſſam agebant. ij ad rem perficiendam omni co-
natu nequicquam adhibito, cùm aduerſariorum poten-
tia valde premerentur, ac pæne ab incepto deſiſtere de-
creuiſſent; poſtremò (quod vnum reliquum videbatur
eſſe perfugium) per litteras totam rem Ignatio com-
mendant. Ille, cùm quinta circiter feria litteras accepiſ-
ſet, poſtridie (qui dies erat natalis Deiparæ Virginis)
re diuina peracta, reſpondit CHRISTI cauſſam
ne desererent; eodẽ adiuuante, voti compotes fore, nec
vana fuêre promiſſa: quippe, re in Senatu diu multumq;
agitata, denique poſſeſſio noſtris adiudicata eſt cunctis
fermè ſuffragijs: atque à peritis rerum æſtimatoribus
non leue miraculum eſt habitum, in eiuſmodi ciuita-
te, à duobus ignotis & peregrinis hominibus, clariſſi-
morum ciuium opes & gratiam ſuperatam fuiſſe. Pau-
lo IIII. Pontifice maximo, cùm inter bellicos tu-
multus vir quidam princeps, qui nuper eſt mortuus,
Collegij Germanici tutelam, ac patrocinium, oneris
& impendij grauitate defatigatus abijcere cogitaret,
idemq; auctor eſſet Ignatio, vt, ne in re iam deſperata ac
pæne collapſa, diutius operam & oleum perderet; ſanè
forti-

fortiter Ignatius illi reſpondit; Faceret ipſe quod vellet: ſe quidem, quoad viueret, eam procurationem nunquam eſſe depoſiturum. neque verò dubitare ſe, quin tam præclarè inchoatum opus diuina prouidentia conſeruatura eſſet; ac datura aliquando Paſtorem, qui non modò neceſſarijs, verùm etiam copioſis ad victum redituumque vectigalibus id Collegium inſtrueret. Ea-dem fere tempora, vir quidam pecunioſus, templi noſtri miſeratus anguſtias, ędem nobis ædificare voluit laxiorem. ſed cùm is deſcriptionem quandam ſuam ſequereretur, cum dignitate quidem illam & elegantia, verùm tamen ad religionis noſtræ vſus parum idoneam; Ignatius piam viri voluntatem vtique accepit, egitque, vt debuit gratias: rem verò ipſam animo fidenter reiecit, quòd ſibi compertum eſſe diceret, non defuturum alium, qui templum noſtris muneribus accomodatum exſtrueret. Quarum duarum præſenſionum alteram Gregorij XIII. Pontificis maximi ſumma, vt diximus, pietas atque benignitas; alteram Alexandri Farneſij Cardinalis ampliſſimi eximia religio, & regia planè magnificentia comprobauit. Alia item de Ignatio mira narrantur: quæ quia mihi haud ſatis explorata ſunt, neceſſe non habui adſcribere. præſertim quòd ſanctorum hominum ſanctitas, non tam ſignis atque miraculis, quàm caritate in Deum, & vitæ innocentia continetur.